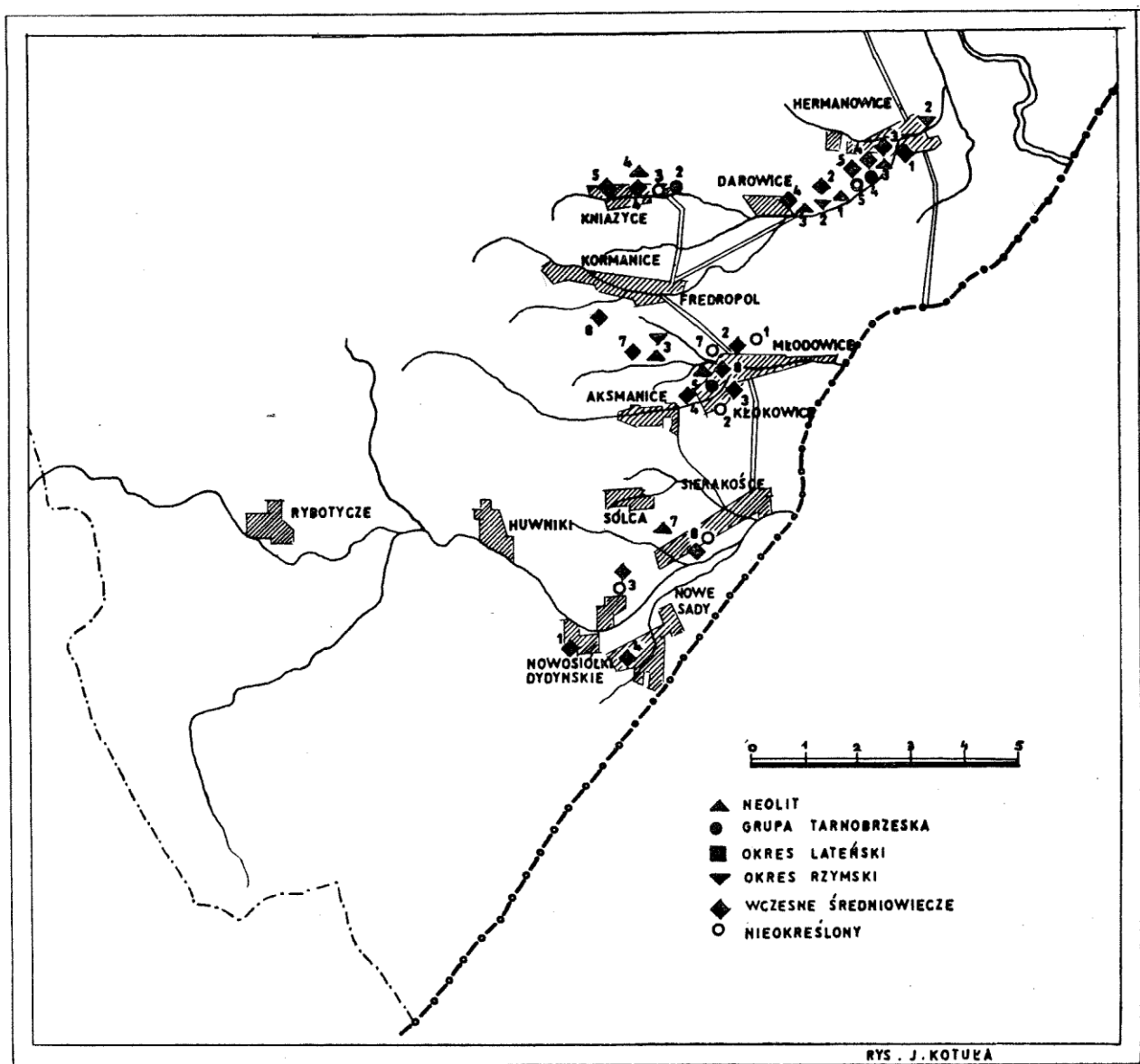


Andrzej Koperski

Wyniki powierzchniowych badań archeologicznych na terenie powiatu przemyskiego w 1970 roku

W okresie 19—24 października 1970 r. przeprowadzono powierzchniowe badania archeologiczne w południowej części powiatu przemyskiego. Badaniami objęto obszar środkowego dorzecza Wiaru, prawo-

brzeżnego dopływu Sanu. Z ramienia inicjatora prac — Muzeum Ziemi Przemyskiej pracami kierował mgr Andrzej Koperski przy współpracy doc. dra Marka Gedla, doc. dra Kazimierza Godłowskiego, mgra Michała Par-



Ryc. 1. Powiat przemyski. Mapa odkrytych stanowisk w trakcie badań powierzchniowych prowadzonych w 1970 r.

czewskiego oraz grupy studentów z Katedra Archeologii Polski UJ w Krakowie. Fundusze uzyskano z Muzeum Okręgowego w Rzeszowie. W trakcie badań odkryto i zweryfikowano 34 stanowiska archeologiczne¹.

DAROWICE, POW. PRZEMYŚL

Stan. 1 — pole Bolesława Duńskiego, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, we wschodnim krańcu wsi. Na powierzchni znaleziono 8 fragmentów naczyń i narzędzie na wiorze krzemiennym prawdopodobnie z epoki neolitu.

Stan. 2 — pole Pelagii Majcher, użytkowane przez Jana Skórę, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, około 100 m na zachód od stanowiska 1. Na powierzchni znaleziono kilkanaście ułamków naczyń wczesnośredniowiecznych oraz kilka prehistorycznych przypuszczalnie z okresu rzymskiego (?), a także wior krzemienny.

Stan. 3 — pole Anny Sas, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, około 100 m na wschód od zabudowań wsi. Na powierzchni natrafiono na 1 skorupę prehistoryczną, trudną do datowania i neolityczne narzędzie krzemienne.

Stan. 4 — pole Stanisława Mynarta, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, powyżej zabudowań Darowice nr 12 i 13. Na powierzchni znaleziono 11 fragmentów naczyń, między innymi zdobione żłobkami poziomymi, z okresu wczesnośredniowiecznego.

FREDROPOL, POW. PRZEMYŚL

*Stan. 3*² — pole Augusta Bema, położone na lewobrzeżnej niższej terasie potoku, na zachód od drogi z Fredropola do Aksmanic. W trakcie badań weryfikacyjnych na powierzchni zaobserwowano obiekty archeologiczne w postaci ciemnych plam kształtu kołowego, z których wybrano kilka fragmentów naczyń i wior krzemienny z epoki neolitu, oraz kilka fragmentów naczyń z okresu rzymskiego. Stanowisko jest niszczone i winno być objęte ratowniczymi badaniami archeologicznymi.

Stan. 7 — pole Stanisława Madziara, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, około 400 m na zachód od stanowiska 3. Na powierzchni znaleziono 11 fragmentów naczyń, między innymi skorupę zdobioną pasmem linii falistych z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stan. 8 — pole Weroniki Bursztyn, położone na prawobrzeżnej terasie potoku wypływającego z Żupy. Na powierzchni znaleziono 9 ułamków naczyń z okresu wczesnośredniowiecznego.

HERMANOWICE, POW. PRZEMYŚL

*Stan. 1—1a*³ — pole Bolesława Łabinowicza, położone na wysokim wyniesieniu terenu, po prawej stronie potoku płynącego z Darowic do Hermanowic. Na dość dużej przestrzeni występował rozwleczony materiał archeologiczny w postaci kilkudziesięciu fragmentów naczyń, między innymi skorup zdobionych żłobkami poziomymi, z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stan. 2 — obszar dawnego dworu, znajdujący się na wyniesieniu terenu, po prawej stronie potoku, we wschodnim krańcu wsi. Przeprowadzono obserwację prac ziemnych związanych z zakładaniem przewodów wodociagowych. W wykopie na północ od budynku, zauważono występowanie warstwy kulturowej i śladów

obiektów archeologicznych. Znaleziono także 16 fragmentów naczyń, przypuszczalnie z okresu rzymskiego oraz drobne grudki polepy. Postuluje się przeprowadzenie na tym odcinku ratowniczych prac wykopaliskowych.

Stan. 3 — pole Grzegorza Kowalika, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, płynącego z Darowic, na tzw. Stawisku, na wprost stanowiska 1—1a. Na powierzchni znaleziono 1 fragment naczynia, być może neolitycznego (?) oraz 2 skorupy przypuszczalnie wczesnośredniowieczne (?)

Stan. 4 — pole Kazimierza Bielantina i Jana Mielnika, położone na lewobrzeżnej terasie potoku płynącego z Darowic, na tzw. Stawisku, na zachód od stanowiska 3. Na powierzchni znaleziono 3 ułamki naczyń, być może grupy tarnobrzesckiej (?) oraz 7 fragmentów naczyń prawdopodobnie z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stan. 5 — pole Andrzeja Kozieryńskiego, położone na lewobrzeżnej terasie potoku płynącego z Darowic, na tzw. Stawisku, na zachód od stanowiska 4. Na powierzchni natrafiono na 1 skorupę przypuszczalnie prehistoryczną, trudną do datowania oraz 9 fragmentów naczyń, prawdopodobnie z okresu wczesnośredniowiecznego.

KŁOKOWICE, POW. PRZEMYŚL

Stan. 2 — pole Bronisławy Łuczek, położone na lewym brzegu potoku płynącego z Kłokowic do Młodowic, we wschodnim krańcu wsi. Na powierzchni znaleziono kilka skorup prehistorycznych, trudnych do datowania oraz wiertnik i nóż na wiorze krzemiennym.

Stan. 3 — pole położone na cyplu prawego brzegu potoku, między wsią Kłokowice a Młodowice, około 100 m na wschód od stanowiska 2. Na powierzchni znaleziono 38 fragmentów naczyń, między innymi skorupy zdobione żłobkami poziomymi, z okresu wczesnośredniowiecznego względnie z średniowiecza.

Stan. 4 — pole Jana Ćwieka, położone na lewym brzegu potoku płynącego z Kłokowic do Młodowic, na północ od drogi przechodzącej przez wieś. Na powierzchni znaleziono 9 fragmentów naczyń, prawdopodobnie z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stan. 5 — pole Jana Krzywuckiego, położone na lewym brzegu potoku, na północ od Kłokowic, między drogą polną z Kłokowic do Młodowic, a potokiem. Na powierzchni natrafiono na 1 fragment naczynia, być może grupy tarnobrzesckiej (?) oraz 7 skorup prawdopodobnie z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stan. 6 — pole Katarzyny Makar i Jana Łuczaka, położone na prawym brzegu potoku, na północ od wsi Kłokowice, na zachód od stanowiska 2 w Młodowicach. Na powierzchni znaleziono 29 ułamków naczyń, między innymi skorupy zdobione żłobkami poziomymi i liniami falistymi, prawdopodobnie z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stan. 7 — pole Emila Cebaka, położone na lewobrzeżnej terasie potoku (lewego dopływu Zaleste), przy zachodnim krańcu wsi Młodowice. Na powierzchni znaleziono 1 ułamek naczynia o trudnej do określenia chronologii oraz 2 fragmenty naczyń prawdopodobnie z okresu średniowiecznego.

KNIAŻYCE, POW. PRZEMYŚL

Stan. 2 — pole Jana Blizyńskiego, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, na południe od drogi, w pobliżu kościoła. Na powierzchni znaleziono 4 skorupy prehistoryczne, być może grupy tarnobrzesckiej (?).

Stan. 3 — pole położone na lewobrzeżnej terasie potoku, przy drodze prowadzącej z Grochowiec do Fredropola. W profilu skarpy drogi zaobserwowano występowanie warstwy kulturowej z zawartością polepy, a także znaleziono 1 fragment pustej nóżki naczynia prehistorycznego, trudnego do datowania.

Stan. 4 — pole Karbownika, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, na zachód od drogi Grochowce-Fredropol. Na powierzchni znaleziono 8 ułamków naczyń, gliniany przęślik wczesnośredniowieczny oraz neolityczny wiór krzemienisty.

Stan. 5 — pole Stanisława Stopy, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, na północ od zabudowań Kniażyce nr 45. Na powierzchni natrafiono na kilka ułamków naczyń, między innymi z ornamentem linii falistych, z okresu wczesnośredniowiecznego.

MŁODOWICE, POW. PRZEMYŚL

Stan. 1⁴ — pole Eugeniusza Janiszczaka, położone na północ od zabudowań wsi, na łagodnie opadającym zboczu dolinki. W trakcie weryfikacji stanowiska natrafiono na kilka ułamków naczyń trudnych do datowania.

Stan. 2 — pole Władysława Karpińskiego, położone na cyplu lewego brzegu potoku płynącego z Kłokowic, w widłach z lewobrzeżnym dopływem (po jego prawej stronie), nad dawnym dużym stawem, z którego zachowane są groble. Na powierzchni znaleziono 41 fragmentów naczyń, między innymi zdobione żłobkami poziomymi, z okresu wczesnośredniowiecznego.

NOWE SADY, POW. PRZEMYŚL

Stan. 3 — pole Jana Leśko i Bazylego Wasyleczko, położone na wysokim cyplu, po lewej stronie Wiaru. Na powierzchni natrafiono na 2 duże fragmenty naczyń trudnych do datowania oraz na 2 skorupy, prawdopodobnie z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stan. 4 — pole Ignacego Kamińskiego, położone na lewobrzeżnej terasie potoku, prawobrzeżnego dopływu

Wiaru, na południe od cerkwi. Na powierzchni znaleziono 33 fragmenty naczyń, między innymi skorupy zdobione żłobkami poziomymi, liniami falistymi i stempekami, z okresu wczesnośredniowiecznego.

NOWOSIÓLKI DYDYŃSKIE, POW. PRZEMYŚL

Stan. 1⁵ — pole Mieczysława Majera, położone na lewobrzeżnej terasie niewielkiego potoku, prawobrzeżnego dopływu Wiaru, za zabudowaniami wsi. W trakcie weryfikacji stanowiska znaleziono na powierzchni 6 ułamków naczyń, między innymi skorupy zdobione linią falistą, z okresu wczesnośredniowiecznego.

SIERAKOŚCE, POW. PRZEMYŚL

Stan. 3⁶ — pole Leona Sadowskiego, położone na lewej najniższej terasie Wiaru. Na powierzchni znaleziono 1 pradziejową skorupę trudną do datowania.

Stan. 7 — pole Stanisława Barana, położone na lewym brzegu małej dolinki, między Sierakościami a Sólczą, na południe od kopca w Sólcy. Na powierzchni natrafiono na 2 neolityczne wióry krzemienne.

Stan. 8 — pole Państwowego Funduszu Ziemi, użytkowane przez Emilię Kinasz, położone na stoku lewego brzegu Wiaru, w centrum wsi, obok budynku w którym znajduje się sklep. Na powierzchni znaleziono 1 skorupę pradziejową, trudną do datowania.

Przeprowadzone badania poszukiwawcze i zwiadowcze w dorzeczu Wiaru, na odcinku Posada Rybotycka-Kniażyce, oraz stanowiska znane dotychczas, pozwalają przypuszczać, że największe zagęszczenie prehistorycznego osadnictwa zarysowuje się w nizinnej części dorzecza Wiaru, poniżej miejscowości Nowe Sady. Mimo przeprowadzenia badań i weryfikacji znanych stanowisk na pozostałym terenie uzyskano wynik negatywny. W przyszłości badaniami poszukiwawczymi obejmie się obszar dolnego dorzecza Wiaru.

Materiały z badań złożono w Muzeum Ziemi Przemyskiej w Przemyślu.

PRZYPISY

¹ Przy numeracji stanowisk uwzględniono uprzednio opublikowane badania archeologiczne na tym terenie.

² T. Aksamit, *Prace wykopaliskowe na osadzie neolitycznej we Fredropolu pow. Przemyśl*, Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1966, Rzeszów 1968, s. 121—123.

³ K. Moskwa, *Konserwatorskie badania powierzchniowe przeprowadzone w woj. rzeszowskim w roku 1962*, Sprawozdanie

Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1962, Rzeszów 1962, s. 33.

⁴ K. Moskwa, *Konserwatorskie badania...*, s. 33; P. Kaczanowski, A. Koperski, *Wyniki badań powierzchniowych przeprowadzonych w powiecie przemyskim*, Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1966, Rzeszów 1968, s. 127.

⁵ P. Kaczanowski, A. Koperski, *Wyniki...*, s. 127.

⁶ Tamże, s. 127.